

Pixul și drujba

PRIMĂRIA CONTESTĂ
AMENDA PENTRU
DEFRIȘĂRILE DE PE FALEZĂ
EVENTIMENT/3

Ovidiu Burcă, manager sportiv FC Oțelul

„IMI PLACE
SĂ FAC LUCRURILE
SĂ FUNCȚIONEZE”
SPORT/6

GALAȚI @ ROMÂNIA

ÎN TOTDEAUNA, PRIMII! ©

www.viata-libera.ro

56.000 de cititori zilnic
Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență
conform Studiului Național de Audiență măsurate
în perioada august 2011 - august 2012

VALUTA

Euro 4.4047 lei ✓
Dolar 3.3501 lei ✓

METEO

15° 28°
Galați
Mai mult însorit

Weekend
PROGRAM TV
Magazin
#Supliment gratuit la cotidianul "Viata libera"

GASTRONOMIE/3
Locul unde trebuie
să ajungi măcar
o dată-n viață
Lyon, capitala
gastronomică a lumii

DIASPORA/10
Din junglă, la masă
cu guvernele lumii
Un tecucean, "voce"
pentru Greenpeace
International

ITINERARI/II
Pentru o vacanță de vis
Cinci atracții
turistice ale lumii

ISTORIA ALTFEL/16
Marii dinastii ale lumii
Habsburgii -
cea mai mare
familie regală
din toate timpurile

DESCOPERĂ/17
Cauzele care au dus
la dezastru
Cine-a omorât
Detroitul?

Costel Crăngan
costel@viata-libera.ro

COTIDIAN INDEPENDENT

Foto Bogdan Codrescu
foto@viata-libera.ro

La ordinul lui Nicolae Bacalbașa

CENZURĂ COMUNISTĂ ÎN INSTITUȚIILE DIN SUBORDINEA CJ

Președintele își bagă nasul în comunicatele de presă trimise de instituțiile de cultură, Protecția Copilului, Evidența Populației, Camera Agricolă etc. Totodată, el își permite să selecteze „entitățile mass-media” către care va trimite informațiile de interes public

EVENTIMENT/5

Cum vād arhitecții piețele din Micro 19 și 20

Chioșcurile de pe Aleea Comerțului vor fi demolate!

EVENTIMENT/3

Foto Anca Melinte
foto@viata-libera.ro

Constituția când o anulezi, domnule Bacalbașa?

N-aș fi crezut, nici în ruptul capului, că spiritul grotesc al bolșevismului va mai reuși să se aciuze vreodată în administrația publică românească. Socoteam că fantoma aceea s-a risipit demult și că mecanismele democrației sunt suficient de puternice pentru a alunga dictatura și fărâdeleaga. Uite că m-am înșelat! Ceea ce se întâmplă acum la Consiliul Județului Galați este semnul clar că sobolanii roșii trăiesc în continuare în canalizările politicii și că, din când în când, ies la suprafață pentru a împrăștia în jur ură, minciună, sminteală. Somnul rațiunii naște monștri, fără nicio umbră de îndoială.

Zilele acestea, printr-o adresă trimisă tuturor instituțiilor aflate în subordine, dl Nicolae Bacalbașa, președintele CJ, ordonă nervos ca transparența administrației publice să fie anulată. Cu aere de plutonier din armata lui Stalin, președintele trânteste un scuipat pe legea liberului acces la informațiile de interes public și se declară pe sine, cu un tupeu greu de imaginat într-un stat de drept, drept stăpânul absolut al informației, al oamenilor, al banului public. Nicio instituție de cultură din Galați nu mai are voie să comunice cu presa. Halucinant!

În acest fel, „secretele” extraordinare ale respectivelor instituții, cum ar fi programul unor expoziții sau desfășurătorul unor simpozioane, rămân să fie analizate de marele conducător, devenit censor-șef. Asta i-ar face să pălească de invidie până și pe băieții cu ochii albaștri, din vremea împușcatului. Căci nici măcar ei nu au reușit să cenzureze, bunăoară, o știre despre o lansare de carte, pe când - da! - Bacalbașa poate. Ba

Boamboana de pe colivă am descoperit-o chiar ieri, când o serie de angajați ai CJ ne-au declarat că li s-a interzis, sub amenințarea concedierii, să mai vorbească cu ziaristii de la „Viata libera”. Cică trebuie făcută adresă oficială, scrisă, care trebuie aprobată de președinte, lucru confirmat și de purtătoarea de cuvânt a CJ, care tocmai a realizat că, după 25 de ani de presă în slujba democrației, „Viata libera” nu mai are acreditare la amintita instituție. Apoi n-a mai răspuns la telefon. Măi, să fie! Oare chiar nu mai contează libertatea individului și libertatea presei (drepturi constituționale, apropo)? Parcă am trăi în Cuba lui Castro și nu în România anulul 2014.

Poate că șefii PSD Galați - adică aceia care l-au propus și îl susțin pe președintele Bacalbașa - ar trebui să se gândească un pic la datoria morală pe care o au față de cetățenii județului Galați. Excesele antidemocratice ale președintelui Bacalbașa trebuie să înceteze!

P.S.: Dacă la CJ Galați nu se oprește încălcarea grosolană a drepturilor constituționale ale cetățenilor și presei, vom demara, din 8 septembrie, un protest către Guvernul și Parlamentul României, Consiliul Europei, Parlamentul European și toate organismele internaționale pentru apărarea drepturilor civile.

INTERIOR

EVENTIMENT/3
Bacalaureat 2014
32 de elevi
au promovat
după contestații

Previțiune a liderilor ACL
Consilierii
și primarii își vor
pierde mandatele

„Blocada”
face ravagii în trafic
Peste 50
de șoferi
au devenit pietoni

EVENTIMENT/5
La sfârșitul lunii
Bursa locurilor
de muncă
pentru absolvenți

La Cantina
de Ajutor Social
Număr dublu de
porții de mâncare

SPORT/6
Hochei pe gheață
„Cupa României”
are loc la Galați

OBSERVATOR/12
Lucrări suplimentare
Reabilitarea
Viaductului
costă mai mult

Foto arhivă VI
foto@viata-libera.ro

În zona Matca - Tecuci
Tone de legume
confiscate
de polițiști
EVENTIMENT/3

Comenzi pe bandă la Damen
Șantierul Naval,
în preferințele
armatorilor
ECONOMIE/4

Foto Bogdan Codrescu
foto@viata-libera.ro

AWARD OF EXCELLENCE
European
Newspaper
AWARD

INDEX

TIMP LIBER	2	SPORT	6	OBSERVATOR	12
EVENTIMENT	3,5	PUBLICITATE	7-10		
ECONOMIE	4	AGENDA	11		

ȘTIRI DE WEEKEND

Vedem...

"The Expendables 3: Eroii de sacrificiu"

Chiar dacă nu e prima dată când păcălește moartea, Stonebanks și-a făcut o prioritate acum din distrugerea grupării "Eroi de sacrificiu", însă Barney pare să nu fie de acord cu el, pentru că are cu totul alte planuri. Strategia lui Barney este de a aduce în ring sânge proaspăt pentru nimicirea adversarului și implică în luptă membrii din noua eră "Expendables", recrutând luptători mai tineri, mai rapizi și experți în gadgeturi. Acum, noua misiune se transformă într-o bătălie epică între clasicul old-school și expertiza tehnologică, în cea mai personală răfuială din "Eroi de sacrificiu" de până acum.

Citim...

"Ce-aș fi eu fără tine?"

Înima lui Gabrielle este sfâșiată între două feluri de iubire: cea pentru tatăl ei și cea pentru primul bărbat de care s-a îndrăgostit. Primul este un polițist pasionat de meseria lui, celălalt este un hoț celebru. Însă amândoi au dispărut cu 15 ani în urmă. Într-o bună zi, la aceeași oră, tatăl răătăcitor și iubitul rămas pe un alt continent reapar, în chip straniu, în viața ei. Curând, Gabrielle își dă seama că cei doi sunt prinși într-o cursă mortală. Destinele lor nu pot fi separate. Pe cine să salveze și pe cine să piardă? Răspunsul îl aflăți doar citind romanul lui Guillaume Musso "Ce-aș fi eu fără tine?".

WILMA ELLES

"Unii mă privesc urât când mă văd pe stradă"

Reporter: Caroline Akarsu, personajul căruia îi dai viață în serialul „Trădarea”, este unul negativ: femeia frumoasă din pricina căreia se destramă o familie. Cât de greu ți-a fost să intri în pielea personajului, să empatizezi cu el?

Wilma Elles: Caroline este seducătoare, vicleană, ambițioasă, genul de femeie care trece peste orice, în dorința de a-și atinge scopurile. Așa cum bine se observă, ea nu are nicio problemă în a destrăma o familie și a răni, cu bună-știință, sufletele copiilor acesteia. Nu empatizez cu acest personaj, cu o astfel de personalitate. Deși nu rezonез cu personajul, pentru mine a fost o adevărată provocare să joc un rol negativ și am făcut tot ce mi-a stat în putință ca acesta să fie veridic în fața telespectatorilor. Unii fani ai serialului mă privesc foarte urât când mă întâlnesc pe stradă, asociindu-mă cu personajul Caroline, dar nu mă deranjează, meseria este meserie.

Rep: Cum ai descrie triunghiul conjugal din serial? A cui este, până la urmă, din punctul tău de vedere, vina pentru care s-a ajuns la apariția unei a treia persoane, a lui Caroline?

W.E.: Eu sunt cetățean german și nu pot intra în pielea unui

musulman al acelor vremuri și nici să judec, dar încerc să am o părere cât mai obiectivă. Din punctul meu de vedere, în astfel de situații, bărbatul are cea mai mare parte de vină, indiferent cine a dat startul. Dacă ieși în calcul și perioada în care se petrece această acțiune, Ali nu are nicio scuză în ceea ce face. Dar, cu toate acestea, vina întregii situații este cumva împărțită, între Ali și Cemile. Personajul Cemile nu înțelege că bărbatul său nu o mai iubește de foarte mult timp, și nu de când a apărut Caroline, și că pentru el cea căsnicie este o povară. Existența lui Caroline accentuează suferința și grăbește despărțirea celor doi soți, este adevărat. De partea cealaltă, Ali ar fi putut proceda decent în această situație, din respect față de familie și copii, și nu să își batjocorească familia de dragul iubitei.

Rep: Dacă ar trebui neapărat, ipotetic vorbind, să alegi între a fi în postura femeii înșelate ori în cea a amantei, pe care ai alege-o și de ce?

W.E.: Pentru un film, aș alege orice postură. În viața reală, niciuna. Pentru interpretarea unui rol mă pot transpune în pielea oricărui personaj. În viața reală, dacă mi s-ar întâmpla să fiu pusă în ipostaza de femeie înșelată, aș alege libertatea. Dacă aș simți că nu mai iubesc, că nu mai sunt una cu bărbatul meu, aș alege, de asemenea, să ies dintr-o relație care nu duce nicăieri și abia apoi mi-aș căuta jumătatea. Nu cred în iubirea care se clădește pe suferința vădită a altora, mai ales când sunt implicată și copii.

Rep: Serialul „Trădarea” prezintă nu doar drama unei familii, ci și problemele cu care oamenii, în special femeile, se confruntă în Turcia anilor '60. Ce ne poți spune despre acele vremuri și cum te-ai pregătit înainte de începerea filmărilor pentru a te pune la curent cu toate aceste lucruri?

W.E.: Înainte de toate, a trebuit să studiez bine limba turcă, pentru că știam foarte puține cuvinte. Multe dintre replici le-am învățat pe de rost. Inițial, nu știam foarte multe despre

condiția femeii acelor vremuri, însă, datorită scenariștilor care se documentaseră în amănunt în acest sens, am aflat suficient de multe cât să îmi pot interpreta rolul. Femeia musulmană a acelor vremuri era total dependentă de bărbatul ei, nu avea voie să aibă serviciu și trebuia să se dedice exclusiv familiei, soțului, creșterii și educației copiilor. Divorțul era o rușine cumplită, în special pentru femeie. În ceea ce privește relațiile dintre părinți și copii, am aflat un amănunt important: era intolerabil ca vreunul dintre copii să stea necuviincios în fața părinților săi, darămite să îl contrazică pe acesta.

Rep: Pe vremea aceea, divorțurile erau sancționate de societate. Care erau variantele pe care o femeie le avea atunci când, dintr-un motiv sau altul, se simțea

Sursa: agentia depresamondena.ro

nefericită în căsnicie?

W.E.: Singura variantă ok, din ce am observat eu, era ca femeia să pretindă în fața celorlalți că e bine, că familia e stabilă și că ea face totul pentru acest echilibru. Nefericirea femeii nu interesa pe nimeni, iar fericirea femeii consta atunci în a avea un soț, că îl iubești sau nu era mai puțin important, dar trebuia să îl respecti, să ai copii și să te dedici exclusiv creșterii și educației lor. Poate de aceea și Ali este un „curajos” atunci când

alege să divorțeze pentru că nu își mai iubește soția.

Rep: Cum crezi că ar fi fost viața ta dacă ai fi trăit atunci... în anii '60? Te-ai fi conformat sistemului sau ai fi încercat să schimbi ceva?

W.E.: Dacă aș fi trăit în perioada aceea, viața mea ar fi fost un calvar, cred, pentru că sunt o fire independentă. Cred că aș fi încercat să schimb ceva. Dacă observați, în „Trădarea”, nu toate femeile empatizează cu Cemile și simplitatea pe care aceasta o așează, ci există o categorie care aprobă eleganța și puterea de seducție pe care le așează Caroline. Cred că aș fi militat pentru o „eliberare”, o emancipare a femeii... Aș fi căutat susținători și aș fi luptat pentru libertatea femeii.

WILMA ELLES

"Unii mă privesc urât când mă văd pe stradă"

Wilma Elles, frumoasa actriță care, în serialul turcesc „Trădarea”, difuzat de Kanal D, o interpretează pe Caroline Akarsu, amanta personajului masculin principal, a vorbit deschis, într-un interviu, despre rolul ei din serial, despre cât de greu i-a fost să intre în pielea unui personaj negativ, dar și despre condiția femeii în societate în Turcia anilor '60.

Mai multe amănunte în pag. 20

Ipoteze

De ce ar fi cumpărat francezii de la noi?

Întrebarea rămâne: de ce ar fi cumpărat niște producători francezi vin din Galați? Vinul ar fi fost cel mai probabil românesc, poate și georgian sau basarabean (teritorii din imperiul rus, la acea dată).

Invazia filoxerei

În vreme ce în Franța filoxera a lovit încă din 1868 (și a durat aproape 30 de ani, până când s-au găsit metode eficiente de prevenție și până ca industria franceză să-și revină), în România aceasta a fost semnalată abia în 1884. Așadar, în 1888, anul desfășurării poveștii noastre, viticultura franceză era în regăsire, iar cea românească era în plin dezastru. Totuși, dintr-un motiv sau altul, teribilele insecte nu-i plac solurile nisipoase. Iar trei dintre podgoriile apropiate Galațiului sunt amplasate (fie și parțial) pe un astfel de sol: Dealurile Bujorului, Nicorești și, peste Dunăre, de la Sărica Niculiței cât vezi cu ochii înspre mare. Asta ca să nu vorbim de locuri mai îndepărtate, cum ar fi Oltenia sau sudul Basarabiei.

Producția de vermut

Nu trebuie să fi un Sherlock Holmes ca să presupui că atât Lucien Foucauld, cât și Noilly Prat nu cumpărau vinul pentru gustul său intrinsec sau ca să-l revândă de ca și cum ar fi fost al lor. Ci ca să producă din el distilat, respectiv, vermut. Cred că sunteți de acord că în aceste condiții înalta calitate a vinului nu este cea mai mare prioritate. Totuși, și atunci, și acum, mai ales în cazul cognacului, după regulile AOC, DOC etc., o atare practică nu ar fi fost permisă. Dar în secolul 19, în plin dezastru cauzat de filoxeră, ne închipuim că regulile aveau o rezistență mai redusă...

Sfârșitul secolului al XIX-lea

O pastișă din istoria vinului și comerțului gălățean (II)

După lecturarea acelei misive care a servit drept subiect articolului de săptămâna trecută, din suplimentul "Vieții libere", aproape nu mi-a venit să cred că un producător de cognac de la mama lui s-ar gândi să cumpere vin românesc. Ne-am dat cu presupusul de unde era vinul, poate din Georgia, din Basarabia etc. Poate am înțeles greșit și, de

fapt, francezul nu dorea să cumpere vin, pentru că, nu-i așa?, de ce ar cumpăra un producător de cognac vin de la un negustor din Galați, România?!

Ei, sursele noastre de încredere (adică dl Emil Popa) ne-au mai servit două scrisori din anul următor (1889, anul Expoziției universale de la Paris, la care Lucien Foucauld a câștigat o medalie de aur pentru

licoarea sa), care fac oarece lumină în afacere. Sunt scanuri și nu au cea mai bună rezoluție, așa că am apelat la omul nostru de la Paris (dl Bogdan Rusu) să ne ajute cu franceza lui de la fața locului, dar și cu abilitățile sale de detectiv filologic.

Reconstrucția sa conceptuală s-ar traduce cam așa: „Brunner îi scrie lui Foucauld (scrisoarea din septembrie) pentru a confirma oferta de vinuri albe făcută anterior de Roth (angajatul lui Brunner). Îl asigură ca recolta va fi foarte bună calitativ și cantitativ. Cum recolta nu se va face decât la sfârșitul lunii, numai atunci îi va putea trimite eșantioane de vin și lista de prețuri. Dacă pe Foucauld îl interesează vinurile, dar n-are destule butoaie, Brunner îi poate furniza vinul în butoaie de 700-750 litri”. „În scrisoarea din octombrie se confirmă trimiterea a două eșantioane de vin alb, din Focșani, pe 22 octombrie. Are de vânzare 5.000 hectolitri de vin din care a trimis probele. Prețul e de 34 de franci pe hectolitr, fără taxe, livrat la Bordeaux. Vinul e în butoaie noi, butoaie «pierdute» pentru Brunner, care trebuie deci plătite de cumpărător, jumătate înainte, jumătate la primire”.

Cam scump

După propria buchiseală, aș putea să contest doar prețul pe hectolitr, care pare foarte mare, mai ales după socotelile din precedentul articol, unde ne ieșise pe la 11 franci/hl. Aș zice că ar putea fi 14 sau 24 franci/hl. Cine știe, erau ani foarte grei, anii filoxerei, așa că o escaladare a prețului n-ar fi chiar imposibilă.

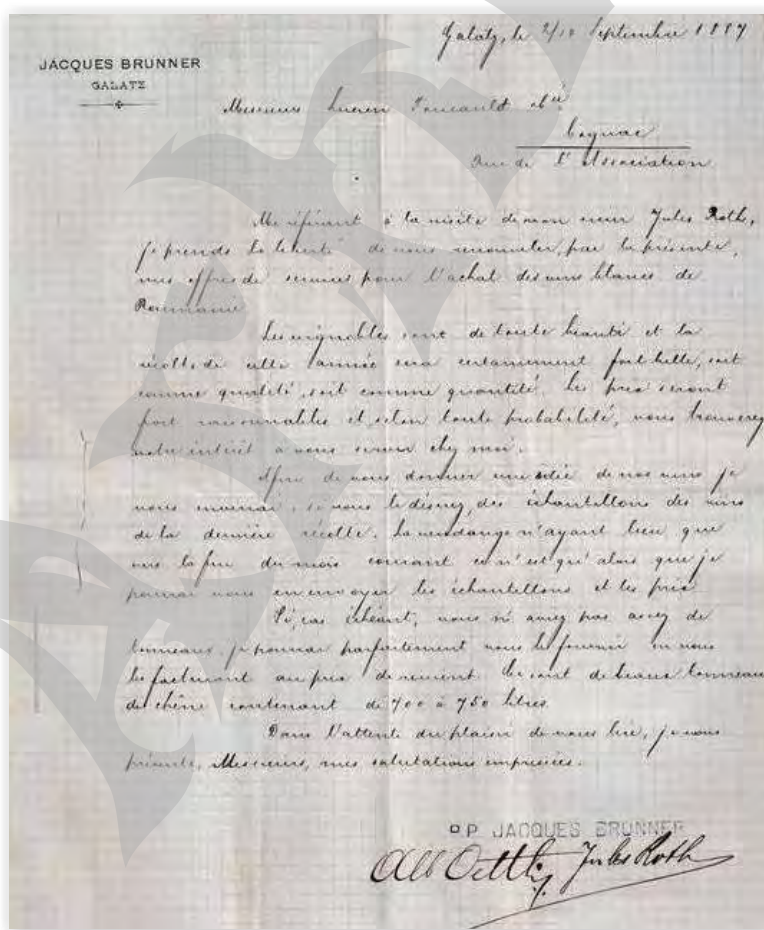
Dar, oricum, trecând peste aspectele pecuniare, cred că e clar: Lucien Foucauld chiar cumpăra vin (sau, cel puțin, dorea să cumpere) din Regatul României, vin alb din Focșani (așa cum reiese din primul paragraf din scrisoarea din octombrie).

Întrebarea care se păstrează ar fi: ce facea cu el? Folosea vinul ca să producă cognac, încălcând astfel regulile? Îl folosea pentru altceva, poate pentru un rachiu generic?

Eu cred că parcimonia lui Occam ne învață că cea mai simplă explicație e de obicei cea corectă.

Așa că îmi permit să închei și acest episod cu aceeași frază, doar că acum doza de incertitudine s-a redus destul de mult. „Atunci când observăm pe lista unei degustări (organizată de această societate de iubitori ai vinului) un cognac Lucien Foucauld „circa 1890” nu putem să nu ne întrebăm dacă prin meandrele rafinate ale acelei licori frantuzești pur-sânge nu se simte cumva o iluzorie adiere de fetească albă sau plăvaie.”

Mulțumiri pentru ajutorul acordat în mica noastră investigație domnilor Bogdan Rusu, George Moiescu, Marc Dworkin, Cezar Filip și, în mod deosebit, domnului Emil Popa.

Locul unde trebuie să ajungi măcar o dată-n viață

Lyon, capitala gastronomică a lumii

În majoritatea restaurantelor Mâncărurile tradiționale, pe primul loc

Lyonul este recunoscut pentru restaurantele în care preparatele bazate pe rețete tradiționale franțuzești se află la loc de cinste, relatează gotravel.ro. Astfel de localuri se numesc "bouchons" și sunt restaurantele tradiționale din orașul francez, care au luat naștere în secolul al XIX-lea. Însă popularitatea și-au câștigat-o în anii '30, moment în care au cunoscut apogeul, din cauza crizei economice, care a obligat familiile înstărite să își concedieze bucătarii. Aceștia și-au deschis restaurante care vizau clientela din clasa muncitoare.

O plimbare pe bulevardul Croix Rousse din Lyon poate constitui un adevărat festin pentru gurmanzi. Acest drum este cunoscut din secolul al XV-lea, când negustorii ofereau spre vânzare, pe marginea drumului, nu doar legume și fructe, ci și carne. Acum, negustorii au dispărut, însă au rămas numeroase localuri care păstrează viu spiritul zonei. În aceste localuri sunt servite diverse feluri de mâncăruri tradiționale. Se pot consuma: salade lyonnaise (salata Lyon, care conține salată verde, bucățele de bacon, ou și crutoane); saucisson chaud - un fel de cârnaț, fierbinte, fiert - poate fi gătit cu vin roșu (saucisson Beaujolais) sau într-un coc (saucisson briose); gratin dauphinois (cartofi la cuptor cu smântână).

Printre felurile de mâncare tipice locale se mai numără andouillette (mezeluri făcute cu tripeș tocat, de obicei servit cu un sos de muștar), cervelle de Canut (brânză proaspătă cu usturoi și ierburi), rognons de veau à la moutarde (rinichi de vițel în sos de muștar).

Ca peste tot în Franța, la nota de plată sunt trecute și serviciile precum servirea, pâinea și apa de la robinet. În Franța, în restaurante, apa nu ajunge pe mesele localurilor întotdeauna îmbuteliată, iar cei care comandă un pahar s-ar putea trezi cu o carafă de apă.

Orele meselor sunt, în general, 12,00 - 14,00 pentru masa de prânz și 19,30 - 22,00 pentru cină.

Pagină realizată din surse on-line de

Monica Zanet

monica.zanet@viata-libera.ro

Lyonul este al doilea oraș ca mărime al Franței, după Paris. Și este un model european în orice în domeniu. Însă, fără dar și poate, domeniul în care excelează este gastronomia. Fapt pentru care Lyonul a fost numit "capitala gastronomiei" și se află în concurență la acest capitol cu Parisul, potrivit gotravel.ro.

Ca feluri de mâncare specific franțuzești regăsim quenelle de brochet, un fel de galușcă făcută din făină și ou cu știucă și sos de raci (sos Nantua), tablier de sapeur, un preparat din măruntaie marinate acoperite cu pesmet și prăjite sau andouillette, ceea ce înseamnă de fapt cârnaț cu măruntaie, de obicei servit cu sos de muștar.

Este bine de încercat într-o vacanță în Franța și garnitura tradițională preparată cu cartofi feliți gătiți la cuptor și cu smântână, denumită gratin dauphinois.

Un alt fel de mâncare tradițional și specific orașului Lyon este cervelle de canut, care conține brânză proaspătă cu usturoi și verdețuri.

Să nu uităm de rognons de veau la moutarde: rinichi de vițel în sos de muștar, care pentru turiștii ce poposesc în acest superb oraș reprezintă o experiență delicioasă și consistentă.

Străzile înguste și piețele frumoase amenajate, pline de istorie, te invită parcă să te așezi la masă, să gusti ceva delicios: un consomeu cu măduvioară de vită ori o supă cu afumătură de iepure, o supă cu ouă sau o supă-cremă de orz cu unt frecat cu măcriș.

Duminica, turiștii pot găsi o gamă largă de preparate tradiționale în Lyon, când este în general ziua târgurilor. De exemplu, pe malul Ronului este organizată o piață țărănească, unde își dau întâlnire comercianții din toată regiunea.

În Lyon există însă și locuri mai puțin tradiționale și mai mult importate din alte zone ale globului. Vorbim despre localurile chinezești sau japoneze sau despre cele turcești, unde, de exemplu se mănâncă kebaburi. De asemenea, din oraș se poate procura mâncare asiatică, iar în Lyon se găsesc bistrouri, restaurante de trei stele și multe alte forme de cafenele.

Vinul, băutura populară

La capitolul băuturi, în Lyon sunt celebre vinurile, care se consumă indiferent de tipul de mâncare ales. Și asta pentru că francezii au câte un sortiment de vin pentru fiecare fel de mâncare în

parte. Doar podgoriile din regiune sunt renumite, iar francezii se bucură de ceva ani și de un turism viticol. Revenind la restaurante, în bouchon-uri vinurile se servesc în căni de pământ.

Eclerul, specialitatea casei

Dacă ar trebui să asociezi un gust Franței, cu siguranță acesta ar fi dulce și nu sărat, potrivit redd.ro. Zahărul este plăcerea vinovată și asumată a francezilor. Mai mult de jumătate dintre ei

recunosc că preferă dulcele. Au și de ce, dacă ne gândim la excelența culinară, adevărată artă în Franța. În Hexagon, e paradisul macarons, al eclerelor, foietajelor, madlenelor, croissantelor, cremei de zahăr ars.

În Lyon a apărut eclerul, în 1850. Rețeta clasică se face cu cremă de vanilie, ciocolată sau cafea, însă creativitatea patiserilor francezi nu are limite. Eclerul poate avea frunze de toamnă din ciocolată, cremă la fel, migdale și nuci caramelizate, ecler cu caramel și popcorn.

CRONICĂ
 DE CENACLU

Radu Dragomir - "Noduri și semne" și alte ornamente

Radu Dragomir a fost declarat vinovatul de vinerea trecută, pentru cele șase pagini de proză (intitulate Ornamente), în care talentul deschide ușa larg, aproape cu toată bunăvoința lui Dumnezeu. Și așa a venit Radu la cenaclul acesta, „Noduri și Semne”, pentru că aici juriul nu dă niciodată note (de cele mai multe ori, dă sfaturi), dar are o duritate neîntrecută de niciun talent-show de pe la tv.

Din păcate, lipsa de experiență a autorului a găsit o Ecaterină care suferea, suferea ca personaj, suferea și din punct de vedere literar.

Ion Avram a considerat că maniera în care este scrisă povestea Ecaterinei (Cati) îl îndepărtează pe cititor de cheia textului, acesta fiind prea tehnicizat, dar acolo unde autorul lasă condeiul să scape la vale (mai ales în gândurile personajului său principal) avem de-a face cu o scriere literară.

Victor Cilincă a văzut un text lucrat, care trebuie citit încet, pentru că se intră foarte greu în el și, de asemenea, apreciază realismul crud al acestuia.

Stela Iorga a simțit o proză expozitivă, care arată mai mult ca o observație clinică, fără participare artistică.

Carmen Neacșu și **Andrada Tudorie** și-au exprimat toată încrederea în autor, afirmând că proza acestuia poate fi salvată, iar Simona Toma, pentru nereușita textului, dă vina pe lipsa de emoție care survine din lipsa de cunoaștere a personajelor, autorul nefiind decât un observator extern.

Acestea fiind spuse, vă așteptăm astăzi, pe la ora 18.00, în holul „Vieții libere”, unde ne va citi poeta Nicoleta Onofrei.

Laurențiu Pascal

Clasic și modern

Viorel Dinescu și poezia cu vârf

Volumul „Clipa îndoielii” - Fundația Scrișul Românesc, Craiova, 2014 ne aduce o nouă selecție a prolificului poet gălățean Viorel Dinescu, cunoscut scriitor și profesor de matematică gălățean. Printre cei trei consilieri editoriali ai cărții îl găsim pe criticul și istoricul literar Theodor Codreanu.

Tușele clasice ale volumului sunt alternate cu notațiile în vers alb, cu propuneri neașteptate. Iată de pildă un periplu simbolic în drum spre o cabană... a îngerilor: „Sunt multe piedici până să ajungi în vârf/ Mai întâi câteva avalanșe în semn de protest/ Apoi trebuie să te strecuri prin nesfârșitul pârleaz/ Al unor stalactite de lumină pietrificată” (poemul numit „Ascensiune”). Sau, cu voită banalizare în limbaj de ziar a sentimentelor prea înălțătoare ale vreunei revoluții: „Pe străzile luminate de flăcări/ Mai circulau totuși persoane

(s.n.) cu petiții aprinse în mâini/ Și un poet cu plete care dădea foc la tutungerii/ Spre a atrage atenția ziarelor de dimineață/ Că-n orașul lui se întâmplă totuși lucruri necurate” (“Peisaj actual cu flăcări”). Și, în același poem, incendiul apocaliptic se întinde până la pamflet cu vârf ascuțit, preluând și din limbajul străzii: „Mai întâi luă foc azilul de bătrâni/ Noroc că bugetul comunei/ Fusesse diminuat cu cincizeci la sută la acest capitol/ Apoi arseră din temelii/ Liceele și Casa de cultură, grădinițele,/ Ospătăriile, magazinele cu lenjerie de damă,/ Pagodele romilor, sera cu palmieri,/ Un capot al nevastei primarului uitat în balconul prefectului/ Spitalele fură evacuate pe la stâne”. O prezență puternică în social a poetului implicat (“Proiect de Apocalipsă”): “Se nasc și zvonuri neîntemeiate/ Că pentru generațiile viitoare/ Aerul va fi mai albastru și mai limpede”, sufe-

rințele, purificate în computere uriașe, „Căpătând un număr de ordine”.

Prefer însă, în acest volum, poemele cu ritm mai clasic, în care tandrețea poetului învinge exactitatea constatare a matematicianului de profesie. Cu lirism metafizic, iată: “Pale de vânt au întredeschis cerul/ Din eter ne vin semne tulburi, ciudate/ Ziua nu-și mai poate trăi adevărul” (“Uitare”)... Sau romantica imagini din „Poteca de rouă”: „Înfășurați în mantii vom trece/ Printre amurguri înflăcărate și tandre.” Un ritm clasic, cu atmosferă palpabilă parcă: „Parc-a nins cu fluturi de tăceri străine/ Sunt zăpezi venite ca din alte ere/ Cu un cal în pume mă îndrept spre tine/ Înspre casa albă cu miros de miere.” Trec din nou prin dreptul zodiei de rouă” („Plecare”). Atmosferă romantică, de asemenea, în „Deus absconditus”, cu arhaisme care decorează frumos: „Și-au existat în murii zugrăviți/ În tinda unor roase catedrale/ Sfîla unor îngeri părăsiți/ În strana cu minuni și osanale// Au existat și șoapte pe-nserat/ Profetul însă nu s-a arătat”. Cu curajul de a adapta mioritic și mai cald imagini, altora somptuoase - vezi tinda... catedralei. Și puțin bacovian: „De ce vremea se topește iar/ Peste-acest oraș îmbătrânit/ Care s-a retras din calendar/ Și se pierde-n ceasul prăfuit” („Singuri, împreună”).

Poet și peste Prut

„Viorel Dinescu promovează la Galați unitatea spațiului românesc, întreține relații cu tot spațiul cultural român” - scria despre autor academicianul Mihai Cimpoi, la lansarea antologiei de versuri în 13 volume a gălățeanului, „Arhipelag stelar”, în 2010. „În anul 1990 a fost unul dintre primii gălățeni care a trecut Prutul”, mai puncta fostul președinte al Uniunii Scriitorilor de la Chișinău.

Și scriitorul Ion Manea observa, prin 2008: „Eugen Barbu a întezărit în tânărul Viorel Dinescu un viitor de excepție, iar despre maturul poet, prozator și critic, Fănuș Neagu scria: «Feriți-vă de Viorel Dinescu, atunci când nu scrie versuri!».” Și mai spunea Ion Manea: „După Ion Barbu, nimeni n-a mai îmbinat așa de fericit cele două domenii de structuri absolut diferite”: profesorul de liceu a publicat nu numai peste 15 cărți de beletristică, poeme în special, ci și vreo zece culegeri de matematică.

Cu un CV de 15 pagini, Viorel Dinescu, premiat de Academia Română, a scris 15 cărți de poezie, critică literară, pamflet, este membru al Uniunii Scriitorilor din România și al celei de la Cernăuți, membru de onoare al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și are titlul de Cetățean de Onoare al Galaților.

Victor Cilincă

Dincolo de lac

≡ Macedonia-Polonia, 1997, dramă romantică

Perioada 5 - 11 septembrie 2014

Diavolul se îmbracă de la Prada

≡ SUA, 2006, comedie

HBO

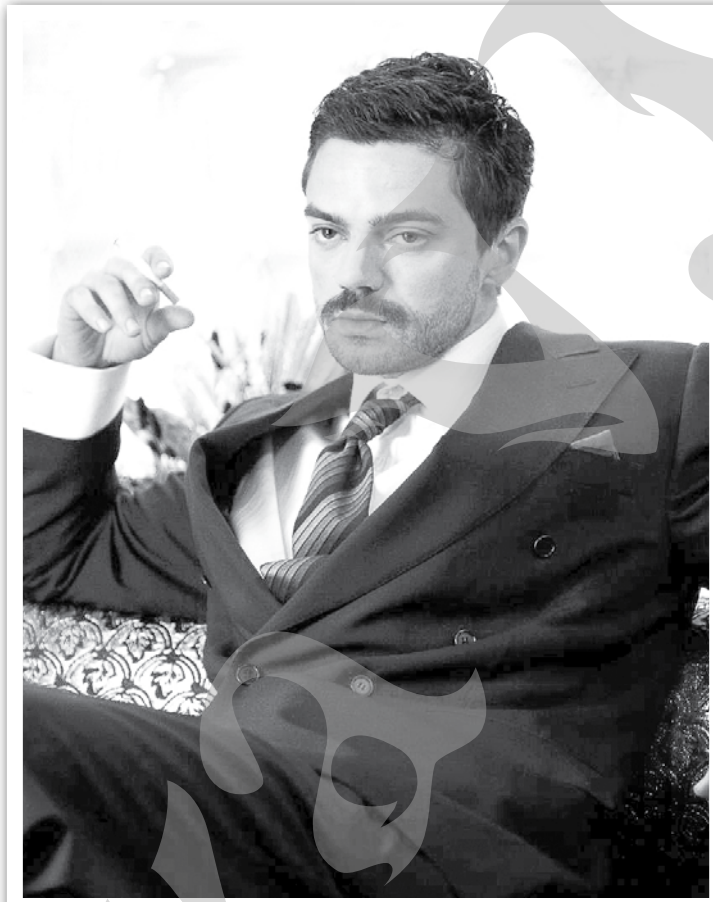
Vineri, ora 23.50

≡ Anglia, 2009, comedie

Dublura diavolului

Bazat pe o poveste adevărată, filmul reprezintă o viziune terifiantă asupra casei lui Saddam Hussein, prin ochii locotenentului irakian Latif Yahia, omul care a fost forțat să devină dublura lui Uday, fiul sadic al lui Saddam.

În anul 1987, Bagdad este locul de joacă al celor bogați, iar totul poate fi cumpărat. Irakul este o țară cuprinsă de trădare și corupție, unde Uday Hussein este prințul negru care are putere deplină. Cu dorința lui depravată de imoralitate și dezmăț, se servește cu orice își dorește: o mașină, soția sau fiica cuiva și nimeni nu îndrăznește să-l refuze, pentru că nu ar mai supraviețui. Atunci când locotenentul Latif Yahia este chemat la palatul lui Saddam, este pus în fața unei alegeri imposibile: să fie dublura lui Uday sau, refuzând, să-și condamne familia la moarte. Soarta îi este decisă. Latif își începe călătoria ca Uday Hussein, unul dintre cei mai puternici și urâți oameni din Irak. Învăță să meargă, să vorbească și să arate ca el și experimentează extravaganța lumii lui Uday, cu mașinile sale rapide, banii și femeile ușoare. Acum, Latif nu mai poate avea încredere în nimeni, în timp ce se luptă să iasă din această existență. Sarrab, concubina lui Uday, îi va fi o aliată neașteptată și îl va ajuta pe Latif să scape din acest coșmar.

Recomandări

HBO

Vineri, ora 19,55

Wolverine

≡ SUA-Japonia, 2011, serial desene animate

Serialul este un omagiu adus legendarului roman grafic al lui Frank Miller din anii 1980, "Wolverine". Logan, cunoscut și ca Wolverine, află de la un prieten și agent japonez că prietena lui, Mariko, se află acum în Tokyo. Ea a fost răpită de membrii organizației "Kuzuryu", al cărei șef este Shingen Harada, tatăl lui Mariko. Logan merge în Japonia pentru a-l distruge pe Kuzuryu și a o salva pe Mariko.

HBO

Sâmbătă, ora 20,20

1.000 Post Terra

≡ SUA, 2013, S.F.

O aterizare forțată îi aduce pe adolescentul Kitai Raige și pe legendarul său tată, Cypher, pe Pământ, la 1.000 de ani după cataclismul care îi forțase pe oameni să-și părăsească planeta. Cypher fiind grav rănit, Kitai trebuie să pornească singur după ajutor, confruntându-se cu un teren necunoscut, specii de animale modificate, care stăpânesc în prezent planeta, și o creatură extraterestră, care a evadat în timpul aterizării forțate. Tatăl și fiul trebuie să învețe să concluzioneze și să aibă încredere unul în celălalt dacă nu vor să-și rateze unica șansă de a se întoarce acasă.

antena

Duminică, ora 20,30

Ultima legiune

≡ SUA-Anglia-Italia-Franța-Tunisia, 2007, film de aventuri

În timpul destrămării Imperiului Roman, tânărul Romulus Augustus părăsește orașul și pornește într-o călătorie spre Britania, în căutarea unei legiuni de susținători. El este ultimul Cesar al Romei, iar acum trebuie să învețe să se apere, să lupte, să supraviețuiască. Ochii lui de copil vor vedea atacuri sângeroase ale triburilor germanice, moartea, sângele. Alături de el este me-reu generalul Aurelius și profesorul de luptă, bătaioasa Mira. Roma, buricul pământului, intră astfel în contact cu lumea mitică celto-druidică a Regelui Arthur, a vrăjitorului Merlin și a puternicei săbii Excalibur.

Întotdeauna, primii!

TVRI

Sâmbătă, ora 21,10

≡ Anglia-Franța-Italia-SUA, 2008, dramă istorică

Ducesa

Lady Georgiana Spencer (stră-stră-stră-stră-mătușă Dianei, Prințesă de Walles) - Ducesa de Devonshire - avea privilegiul de a fi frumoasă, stilată și adorată de public. Dacă frumusețea și carisma ei i-au garantat faima, un lucru pare să-i fi scăpat de fiecare dată: norocul în dragoste.

În spatele fațadei sale frivol-aristocratice se ascunde o femeie inteligentă și vulnerabilă, captivă într-o căsnicie nefericită alături de Duce, unul dintre cei mai bogați oameni din Anglia. Frustrată de restricțiile cu care trebuia să se confrunte ca femeie și reprezentantă a unei clase sociale înalte, Ducesa Georgiana decide să se răzvrătească. Un prim pas în lupta împotriva nefericirii a fost făcut în momentul în care a decis să se aventureze într-o relație amoroasă cu frumoasa Lady "Bess" Foster. Pentru că lucrul acesta nu ar fi fost posibil decât cu acordul Ducelui, reședința familiei avea să se transforme în curând în adăpostul perfect pentru un controversat menage-a-trois.

Rebeliunea Georgiane nu s-a oprit aici, ba mai mult, s-a extins ulterior și în sfera publică, unde a reușit să spulbere convențiile, devenind un susținător înfocat al campaniei liberalilor. În timpul demersurilor sale politice, Georgiana s-a îndrăgostit de Earl Grey, viitorul prim-ministru al Angliei, descoperind pentru prima dată în viață dragostea adevărată.

Să vedem, va putea supraviețui Georgiana stricteții Ducelui, geloziei frumoasei Bess, poporului și presiunii căsniciei?

Tânăr și neliniștit
Cine este
Radu Dumitrașcu

Traseul internațional al lui Radu Dumitrașcu a început în 2005, în anul al IV-lea la Universitatea din București, când a obținut o bursă Erasmus și a studiat în Suedia un semestru. Revenit în România, și-a susținut licența și a început un program de masterat în SUA. Un semestru din cei doi ani și jumătate de studiu la Washington (2005-2008) a fost în Italia, la Milano, ca student de schimb. Pentru o vreme a fost și profesor asistent la Universitatea „George Mason” din Fairfax, Virginia, SUA și apoi lector la Universitatea din Milano, Italia. În SUA, Radu Dumitrașcu a lucrat pentru una din cele mai mari firme de relații publice din lume. A fost strateg asociat (și înainte Senior Account Executive și Account Executive), Strategie + Planificare la „Ogilvy Public Relations Worldwide”, Washington D.C., SUA. După experiența de ofițer de comunicare programe pentru „Frankfurt Zoological Society”, acum este manager de comunicare pentru Greenpeace International.

Pagină realizată de
Anca Melinte
 ancam@viata-libera.ro

Din junglă, la masă cu guvernele lumii

Un tecucean, „voce” pentru Greenpeace International

Cu Al Gore, în New York, la Adunarea Generală ONU

Cu Bill Moyers și echipa sa

Suedia, SUA, Italia, din nou SUA, Congo, Rwanda, Etiopia, Tanzania, Zambia, Olanda, Elveția... sunt țările prin care l-au purtat pașii pe drumul educației și apoi al profesiei. În periplul lui prin lume, Radu Dumitrașcu a pornit din Tecuci, în 2001, la vârsta de 19 ani, când terminase liceul și voia să lucreze în publicitate. În februarie 2011, a dat centrul Washingtonului și jobul la una dintre cele mai mari firme de relații publice din lume pentru jungla africană. Ca ofițer de comunicare pentru „Frankfurt Zoological Society”, ne mărturisea, tot în pagina de Diaspora, că, de cele mai multe ori, are mai multe maimuțe în jurul său decât oameni. Din septembrie 2012 lucrează pentru Greenpeace International, unul dintre cele mai vizibile ONG-uri din mișcarea ecologistă, iar misiunea lui vizează guverne sau corporații. A avut șansa de a cunoaște oameni de excepție precum Al Gore, fostul vicepreședinte american.

Când ecologia te poate costa viața

Radu Dumitrașcu s-a mutat în aprilie 2011 în Congo, pentru a lucra pentru conservarea ultimelor mari zone sălbătică, ultimul refugiu al multor specii de animale pe cale de dispariție. Numai că, la sfârșitul

lui 2011, securitatea din Congo devenise destul de precară. „Mai întâi, alegerile prezidențiale au adus instabilitate și violență. Imediat după alegeri, un grup de rebeli a preluat controlul unei mari părți a Parcului Național Virunga, unde locuim și munceam. În speranța că lucrurile se vor stabili în Congo, s-a mutat în Rwanda și a susținut alte proiecte ale aceleiași organizații în Etiopia, Zambia și Tanzania. Din păcate, situația în Congo nu s-a îmbunătățit. La mijlocul anului 2012, am decis că e momentul să plec, lucru care s-a și întâmplat în august 2012, când am fost recrutat de Greenpeace International, după o serie de interviuri pe Skype”, ne-a povestit Radu. „Condițiile de muncă și mai ales lipsa unui mediu stabil și sigur au fost motivele pentru care organizația pentru care lucrăm atunci a decis să se retragă din Congo și să-și concentreze resursele și eforturile în alte țări. În mai, Emanuel De Merode, directorul Parcului Național Virunga, a fost victima unui atentat. A scăpat cu viață, dar a fost împușcat de câteva ori. Nu este clar cine a organizat atentatul, dar zona rămâne în continuare foarte volatilă”, spune Radu.

Recrutat de cel mai mare ONG ecologist din lume

„Am ajuns în Amsterdam, la Greenpeace International, după ce

am văzut postarea slujbei pe care o am acum pe un site, în timp ce așteptam un prieten în aeroportul din Kigali, Rwanda. Aveam internet destul de bun și mi-am trimis CV-ul și scrisoarea de motivație în doar câteva ore, fără să mă gândesc prea mult. Interviuurile au avut loc în următoarele patru săptămâni, iar după două luni eram din nou în Europa”, ne-a spus Radu, care în septembrie 2012 s-a mutat în Amsterdam, Olanda, și este consilier de comunicare pentru directorul executiv al Greenpeace International.

„Am rămas în domeniul ecologist și nonprofit, dar munca pe care o fac e foarte diferită de cea din Africa. Cu noua slujbă, călătoresc mai puțin și în locuri deloc exotice - New York, Washington sau Elveția. Eforturile noastre vizează în special guverne și mari corporații, dar și opinia publică. În principal, încercăm să convingem guverne și mari corporații să încorporeze principiile ecologice în legile pe care le fac sau în felul în care desfășoară activități economice”, ne-a spus Radu.

Top trei locuri și oameni uimitori

Radu ne-a mărturisit că deseori se gândește la Congo și la locurile pe care le-a văzut acolo, cu vulcanii, pădurile tropicale, gori-

lele de munte și cimpanzeii. Dacă Republica Democrată Congo rămâne în topul listei atunci când vorbim despre locuri uimitoare, în ultimii doi ani a întâlnit oameni foarte interesați prin intermediul slujbei actuale. „L-aș menționa aici pe Al Gore - care m-a impresionat prin elocvența cu care se exprimă și o carismă excepțională. Evident, eforturile sale de a preveni schimbările climatice și de a convinge guvernele lumii să înlocuiască energia poluantă din combustibili fosili cu energie din surse regenerabile (soare, vânt etc.) sunt demne de admirat. Tot anul trecut am avut ocazia de a lucra cu Bill Moyers - unul dintre cei mai cunoscuți jurnaliști americani, care a lucrat cu publicații și canale de televiziune ca Newsweek, PBS, NBC și MSNBC, unul dintre cei mai respectați comentatori politici în SUA, și echipa lui”, ne-a declarat Radu.

Ce urmează

„Încerc să nu forțez lucrurile și să nu am idei fixe asupra locurilor unde vreau să locuiesc. Încerc să rămân deschis la orice opțiune. Cred totuși că situația personală și cea profesională îmi vor dicta următoarea destinație, nu neapărat dorința sau ambiția de a locui într-un anumit loc”, ne-a spus Radu Dumitrașcu.

Pentru o vacanță de vis

Cinci atracții turistice ale lumii

Pământul este uriaș pentru noi și e plin de fel de fel de locuri uimitoare, pe multe dintre ele neapucând să le vedem într-o viață întreagă. Din această cauză, planificarea unei vacanțe în afara granițelor orașului poate fi destul de dificilă, mai ales că se mai pune și problema bugetului: locurile îndepărtate înseamnă costuri mari de transport. Dar dacă pușcuțita a adunat fonduri suficiente, ghidul de călătorii Touropia are câteva sugestii foarte inspirate, bazate pe recomandările turiștilor.

Cape Town, Africa de Sud

Este al doilea oraș din Africa de Sud ca populație și cel mai întins ca suprafață, fiind capitala provinciei Western Cape. Totodată este cel mai sudic punct al continentului african și un loc în care orice om ar trebui să ajungă măcar o dată. Nu există dovezi conform cărora, înainte de secolul XV, când europenii au ajuns aici, ar fi existat un alt popor pe acele meleaguri. Singurele urme de locuire umană au fost descoperite într-o peșteră din zonă și datează de acum 15.000 de ani.

Aici se pot admira delfini și balene, se poate urca pe culmea perfect plată a munților din vecinătate (1.087 de metri înălțime), loc de unde privești pur și simplu îți taie respirația, după care se poate face o excursie pe Insula Robben, unde este situată

pușcării în care a fost încarcerat Nelson Mandela. Pasionații de băuturi fine pot face o vizită la podgoriile din zonă, loc unde se fac unele dintre cele mai bune vinuri din lume.

Sidney, Australia

Probabil cel mai viou oraș de pe continentul australian și un adevărat mix cultural, Sidney promite o experiență unică. A fost înființat

Sidney

Machu Picchu

în 1788, servind drept loc unde erau exilați fel de fel de prizonieri. Britanicii au știut de ce au colonizat această parte de continent: aici puteau organiza unul dintre cele mai mari porturi din lume. Și asta a și devenit.

În timpul dimineții, turiștii se pot relaxa la plajă. Apoi, după masă, e timpul de o plimbare printre clădirile vechi și ultramoderne ale Sidneyului. Seara... lucrurile se schimbă radical. Totul se luminează și orașul pare mai viu ca niciodată. La doar 50 de kilometri de inima orașului, ținutul oferă un altfel de peisaj: coame și chei adânci, unele atingând până la 760 de metri adâncime, alcătuiesc peisajul stâncos și abrupt al Munților Albaștri. Cel mai înalt vârf nu este situat la o altitudine chiar atât de mare (1.189 de metri), dar prin felul în care au fost erodate rocile pe parcursul anilor, accesul este extrem de dificil.

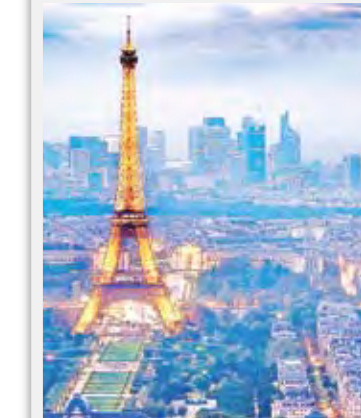
Machu Picchu, Peru

Machu Picchu este un sit încaș datând din secolul al XV-lea, situat în jungla amazoniană. Ruinele au fost descoperite abia în 1911, de către arheologul Hiram Bingham, fiind unele dintre cele mai enigmatice și în același timp extraordinare locuri străvechi din lume. Însemnând „vechiul pisc”, poporul incaș a făcut dintr-un vârf de munte locul pe care îl cunoaște toată lumea: Machu Picchu.

Ospitalitatea celor care locuiesc în această zonă din jungla amazoniană este nemiitănită. Oamenii sunt extrem de binevoitori și sunt gata oricând să îi conducă pe turiști către locurile mai puțin cunoscute și umblate, locuri care au dăinuit atât de mult timp tocmai pentru că omul modern nu a știut de ele.

Romantism și plaje
De la Paris la Rio

Paris, Franța

Orașul dragostei și al romantismului, capitala Franței este un loc încărcat de istorie. La suprafață, lucrurile par oarecum banale. Dar asta doar pentru că o săptămână nu este de ajuns pentru a vedea adevăratele comori ale Parisului, care nu sunt doar Turnul Eiffel sau Muzeul Luvru.

În subteran, iarăși, majoritatea turiștilor vor fi pur și simplu dați pe spate de „Impărăția morților” - catacombele în care au fost mutate majoritatea osemintelor omenești acum aproape 200 de ani - cu toate că este un loc destul de macabru. Apoi vine rândul restaurantelor care servesc o mâncare și un vin care va face pe oricine să simtă că abia acum a început să trăiască.

Rio de Janeiro, Brazilia

„Răul de ianuarie” este faimos pentru plajele sale Copacabana și Ipanema, cu hotelurile așezate de-a lungul lor, pentru statuia-gigantă a Mântuitorului Cristos, al cărei chip a fost realizat de către gălățeanul Gheorghe Leonida, și, bineînțeles, pentru carnavalul de la Rio.

Printre cei peste șase milioane de locuitori, orice turist se va simți ca acasă. Pe lângă plimbările în locurile-cheie amintite mai sus, aici se poate dansa până în zorii zilei, în majoritatea barurilor.

Pagină realizată de
Adrian Bot
 adrian.bot@viata-libera.ro

Documentar BBC

De ce plătesc bărbații pentru sex

În mintea celor mai mulți dintre noi există o imagine stereotipă a bărbatului care plătește pentru sex. Însă nimeni nu se gândește și la motivele care îi determină pe reprezentanții sexului puternic să apeleze la prostituate.

Jurnaliștii BBC Radio 4 au încercat să prezinte în documentarul „De ce plătesc bărbații pentru sex”, care a fost difuzat în urmă cu aproximativ două săptămâni, o altă perspectivă asupra clientului care cumpără plăcerea sexuală.

Documentarul spune poveștile neștiute ale bărbaților care preferă să apeleze la serviciile damelor de companie, în încercarea de a prezenta în mod obiectiv o categorie de clienți prezentată întotdeauna superficial, într-o lumină care nu dezvăluie adevăratele povești din spatele tranzacțiilor pentru sex.

Plătită pentru a socializa

Este cazul lui Fred și al Laurei, un cuplu care, la prima vedere, nu pare cu nimic ieșit din comun. S-au cunoscut în urmă cu șase ani, se simt

bine împreună, pleacă în vacanțe din când în când, iau masa în oraș și, uneori, merg la piață ca orice altă pereche. Numai că Fred a plătit-o pe Laura în toți acești ani, pentru companie și pentru sex, chiar dacă bărbatul spune că se simte ca și cum ar avea o relație normală. Fred locuiește într-o zonă rurală destul de izolată din Marea Britanie și pentru foarte mulți ani a fost singurul care și-a îngrijit mama grav bolnavă. Situația și lipsa timpului nu i-au permis să-și întemeieze o familie sau să aibă o relație amoroasă de durată. Așa a ajuns să o cunoască online pe Laura.

La rândul ei, Laura a mărturisit că au ajuns să se cunoască atât de bine încât Fred îi transferă suma de bani direct în contul bancar, înainte ca ea să ajungă la locul de întâlnire. Așa se elimină neplăcutul moment în care ea pleacă și el trebuie să-i dea bani, în condițiile în care legătura lor este deja una de prietenie.

Aventură la Amsterdam

Prostituția a fost dintotdeauna un subiect fierbinte de dezba-

tere. Cât este de etic, de moral, ca o persoană să-și vândă trupul pentru bani? Cât de moral este ca cineva să plătească pentru a se bucura de corpul cuiva? Disputa ultimilor ani a devenit cu atât mai interesantă cu cât în multe țări, printre care SUA, Franța sau Marea Britanie, voci ale lucrătorilor în industria sexului (fie ea legalizată sau nu) cer ca munca lor să fie recunoscută ca oricare alt loc de muncă, un job unde se plătesc abilitățile sau talentul unui angajat, la fel ca în orice alt domeniu, relatează bbc.co.uk. Implicarea statului în această industrie, prin implementarea unui cadru legal riguros, ar putea duce la diminuarea criminalității și la destigmatizarea socială a unei ocupații „înfierate”, sunt de părere cei care cred că prostituția este mai mult decât sex pe bani.

Graham este, de asemenea, un client fidel al damelor de companie. Are 30 de ani și, până de curând, nu și-ar fi închipuit că va plăti vreodată o femeie ca să facă sex cu el. Prima dată când s-a întâmplat se afla la Amsterdam. Așa a ajuns să treacă în

revistă toate relațiile eșuate parcurse, despărțirile dureroase și timpul investit fără rost în construirea unei relații. „Poate că nu este nevoie să treci de atâtea ori prin acest proces anevoios și riscant. Poate că poți plăti ca să ai parte doar de momente incredibile, totul pe repede înainte, o jumătate de oră de magie”, a declarat bărbatul.

Inclusiv pentru Simon, care a avut numai de suferit de pe urma timidității sale excesive, prostituția a reprezentat soluția pentru a se simți bărbat. La 29 de ani și-a luat inima în dinți și a decis să plătească o femeie ca să scape de virginitate. Nu s-a simțit niciodată în largul său pentru că trebuie să plătească pentru sex, dar continuă să facă acest lucru pentru că la anumite intervale de timp se simte extrem de singur și de deprimat. Se întâlnește cu aceeași damă de companie de fiecare dată, tocmai pentru că nu se simte confortabil în prezența persoanelor pe care abia le cunoaște. Chiar dacă au ajuns să se înțeleagă și să se simtă foarte bine, Simon spune că nu este naiv și că nu-și face iluzii.

Dezvăluirile
unui expert

Patru greșeli care pot ucide o relație

John Gottman este un expert în relații care determină după doar cinci minute de discuții, cu o acuratețe de 91 la sută, dacă o relație se îndreaptă spre final. Gottman a cercetat acest domeniu timp de 40 de ani, devenind în timp o celebritate în domeniu. Acesta a determinat cele mai mari patru greșeli care distrug o relație.

Critica

Expertul în relații atrage atenția că multe persoane au tendința să critice mai mult persoana decât comportamentul acesteia.

Disprețul

Poreclele, anumite expresii ale feței, batjocura, umorul ostil. Toate acestea sunt, în opinia lui Gottman, nocive într-o relație. „Este imposibil să rezolvi o problemă cu partenerul/partenera, dacă mesajul pe care îl primește acesta/aceasta este acela că ești dezgustat/a de el/ea”, este de părere expertul.

Defensiva

Este vorba despre gestul de a arunca vina pe partener: „Problema nu sunt eu, ești tu”. Acest tip de comportament se poate transforma foarte repede într-un conflict.

Blocajul

Partenerul nu este înlăturat numai din conflict, ci și efectiv din relație, susține Gottman.

Pagină realizată din surse on-line

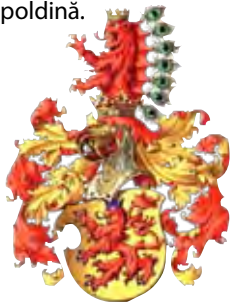
Remus Basalic

remus@viata-libera.ro

Unguri, sași și secui

Habsburgii și Transilvania

După ce i-au înfrânt pe turci, armatele habsburgice au intrat și în Transilvania, pe care au ocupat-o treptat, până în 1691, când au anexat-o Austriei prin Diploma Leopoldină.

Pentru a-i face pe membrii claselor conducătoare din Ardeal să accepte mai ușor această anexare, Diploma Leopoldină lăsa neschimbată organizarea Transilvaniei, singura modificare fiind preluarea titlului de principe al Transilvaniei de către împăratul Austriei.

Religia, rol important

Pentru că habsburgii erau catolici, iar numărul catolicilor din Transilvania scăzuse în urma reformei, impunerea stăpânirii habsburgice nu s-a bucurat de prea multă susținere. De aceea, habsburgii s-au gândit să-și mărească numărul susținătorilor prin atragerea românilor la catolicism. În acest scop s-a înființat în 1700 biserica unită sau greco-catolică, iar românii ortodocși care treceau la greco-catolicism puteau să-și păstreze o mare parte din tradițiile religioase și li se promitea prin două diplome leopoldine ale unirii (1699 și 1701) că vor primi drepturi egale cu membrii națiunilor privilegiate.

Promisiunile făcute românilor n-au fost însă respectate. Cel dintâi fruntaș român care a cerut egalitatea în drepturi a românilor cu membrii națiunilor privilegiate a fost episcopul greco-catolic Ioan Inochentie Micu-Klein. Memoriul a fost respins atât de Dieta Transilvaniei, cât și de împărăteasa Austriei. În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, lupta de emancipare a românilor a continuat: marea răscoală condusă de Horea, Cloșca și Crișan și Școala Ardeleană, formată din intelectuali precum Gheorghe Șincai, Ioan Budai-Deleanu, Petru Maior, Samuil Micu și alții.

Pagină realizată de
Adrian Bot

adrian.bot@viata-libera.ro

Mari dinastii ale lumii

Habsburgii - cea mai mare familie regală din toate timpurile

Habsburgii reprezintă, cu siguranță, una dintre cele mai cunoscute dinastii regale europene, reprezentanții ei ocupând tronul Sfântului Imperiu Romano-German din 1438 până în 1740. De asemenea, dinastia de Habsburg este cea care a dat regi pentru țări precum Anglia, Portugalia sau Spania.

Numele dinastiei provine de la un castel-fortăreață construit în secolul al X-lea în actuala Elveție, de către contele Radbot de Klettgau, care a ales numele de Habsburg pentru noua construcție. Nepotul său, Otto al II-lea, a fost cel care a adăugat și titlul de *conte de Habsburg*.

Probabil cea mai bună introducere în ceea ce privește istoria complexă a dinastiei Habsburgilor o face autorul cărții "Declinul și prăbușirea Imperiului Habsburgic 1815-1918", Alan Sked: "Între secolele 13 și 20, dinastia a generat conducători de imperii, regate, ducate și principate în Germania, Austria, Spania, Italia, Belgia, Olanda, Cehoslovacia, Iugoslavia, România, Polonia și Ungaria". Evident că o detaliere completă a familiei Habsburgilor este mult prea complexă pentru această pagină.

Prima "stea"

Primul membru care a purtat numele dinastiei a fost contele Werner I, dar primul Habsburg de marcă a fost Rudolf, care a fost încoronat împărat al Romei în 1273. O serie de alianțe matrimoniale i-au ajutat pe Habsburgi să-și extindă dominația asupra Burgundiei, Spaniei și imperiului său colonial, Boemiei și Ungariei. Astfel, pe parcursul secolelor, odată cu domnia cu Carol al V-lea, dinastia conducea un imperiu care se întindea din Europa până în Africa, Mexic și Peru.

Cu toate astea, în 1555, Carol decide că a făcut destule pentru familia sa, predând responsabilitățile și titlurile regale către fratele și fiul său, după care se retrage într-o mănăstire din Spania, unde se ocupă cu grădinaritul și cu admiratul colecției impresionante de ceasuri.

Schisma

În secolul al XVI-lea, odată cu abdicarea lui Carol Quintul, deopotrivă împărat german și rege spaniol, casa de Habsburg s-a împărțit în două ramuri: una a Habsburgilor spanioli și una a celor germani, ce urma să conducă în continuare destinele statului din centrul Europei.

Ambelne ramuri ale casei de Habsburg au dispărut în secolul al XVIII-lea. Ramura spaniolă a dispărut odată cu moartea lui Carol al II-lea al Spaniei, în 1700, fiind înlocuită la conducerea țării de dinastia de Bourbon. Ramura germană a dispărut în 1780, anul morții Mariei Tereza, fiind succedată de ramura Vaudemont a casei de Lorraine. Din acest moment, casa conducătoare a Imperiului Habsburgic se va numi casa de Habsburg-Lorraine, dar atunci când se face referire la ea se folosește doar prima parte: casa de Habsburg.

Sfârșitul

Sfârșitul oficial al dominației dinastiei Habsburgilor a avut loc în 1918. Interesant este felul în care a avut loc acest eveniment. Împăratul Carol I (Karl Franz Joseph), rege al Ungariei, al Boemiei și Croației și al Regatului Galiției și Lodomeriei, a făcut faimoasa proclamație "Plin de dragoste pentru poporul meu, nu voi mai fi un obstacol în calea dorinței lor pentru dezvoltare liberă... Poporul a preluat acum controlul asupra guvernului prin reprezentanții săi".

În prezent, capul familiei este Karl Habsburg-Lothringen, nepotul lui Carol I, membru în Parlamentul European.

Carol al V-lea

Carol I

Povești
de noapte bună

Zmeii de muzeu și feți-frumoși de grădină

Să vă povestesc acum, dragii moșului, și câte ceva la lecția de Geografie de poveste. Păăă, în lumea cea mare a zmeilor, sunt mai mulți zmei răi decât sunt oameni buni prin împărțirile oamenilor. Și nu sunt zmeii răi că așa li-i felul, ci pentru că așa se cere în neamul lor, ca să ajungă mari șefi. Altfel, ca și pe la noi, cei buni rămân să-i slugărească pe ăia răi. Cei mai răi zmei din Zmeiada, adică cei care, atunci când ajung mari, fac foarte-foarte bine relele învățate la Școala de Zmei, sunt respectați de ceilalți zmei mai cuminți, de zmeii bălbăiți, de zmeii miopi ori cu alte beteșuguri, care nu se încumetă să ardă recoltele oamenilor sau să fure prințese de pe la noi. Multor zmei de seamă li se ridică busturi și statui în cinstea lor, cu sculpturi în care sunt înfățișate, uneori exagerat, cum că l-ar fi înfrânt zmeul cu pricina pe nu știu ce mare făt-frumos, frumușel care este însă special sculptat cu nasul mai borcănă, bubos și cocoșat. Dar Făt-Frumos are și el, în împărăția sa, o frumușică statuie, în care este însă reprezentată invers povestea, cum zmeul fioros și urât este cel doborât în luptă de către frumușel. De fapt, am aflat că aceeași meșteri care au lucrat statuile zmeilor le-au făurit și pe cele ale frumușeilor feți, făcând un singur model cu două personaje, pe care îl întorc, atunci când îl așază pe soclu, cu învingătorul potrivit deasupra îndată ce li se plătește lucrarea, apoi nu mai au decât să mai urătească pe unul din cei doi, adăugând negi și cocoșe, și să-l înfrumusezeze pe celălalt, punându-i zâmbet bun și viteaz pe chip...

În țara Zmeilor sunt chiar și câteva muzee ale zmeilor din vechime, care s-au luptat, cică, cu împărați și viteji. Aici apar poze cu statuile de zmei, desene cu bălăii zmeiești, iar copiii de zmeu le văd și sunt puși apoi de profesorii lor să scrie compuneri despre ce au văzut ei acolo la muzeu. Școlarii stau în grădini cu feți-frumoși de grădină și, atunci când zmeii învățători se uită pe geam, ei se inspiră unii de la alții. Ceea ce nu-i deloc frumos!

V. Cilincă

Cauzele care au dus la dezastru

Cine-a omorât Detroitul?

Dezindustrializarea și suburbiile

Totul a început acum mai bine de 50 de ani. O succesiune de măsuri neinspirate, incompetență și lipsă de interes pentru populație din partea autorităților au avut consecințe groaznice. Marile fabrici, printre care Ford, General Motors și Chrysler, au fost obligate să se dezvolte în afara orașului - chiar și în afara țării, către locuri unde forța de muncă era de zeci de ori mai ieftină, moment în care și populația a emigrat mai aproape de locul de muncă, în suburbii, orașul în sine pierzând din populație.

Rasismul

În măsura în care America nu a scăpat nici în prezent de problema rasismului, în anii '60 aceasta era și mai accentuată. Singurii care aveau acces la locuri de muncă decente erau albi. De asemenea, oamenii de culoare nu primeau credite din partea băncilor, motiv pentru care nu își permiteau o locuință în suburbii, fiind obligați să rămână în oraș.

Sărăcia populației și ajutorul social

Având în vedere că majoritatea albilor, care beneficiau de salarii bune și aveau acces la im-

prumuturi bancare, au emigrat în suburbii și chiar în alte orașe din împrejurimi, Detroitul s-a trezit cu o populație de culoare și săracă. Rasismul a dus la zeci de mii de oameni care aveau nevoie de ajutor social pentru a se descurca. Pe măsură ce din ce în ce mai mulți înstăriți părăseau orașul, nivelul veniturilor încasate de municipalitate din taxe a scăzut.

Taxe cretine și birocrăție

Aleșii locali din Detroit au încercat din răsuputeri să mărească veniturile încasate din taxe. Au introdus treptat fel de fel de impozite noi, atât pentru populație, cât și pentru firme, și le-au mărit încet-încet pe cele deja existente. Aceste măsuri nu au făcut decât să-i gonească pe oameni din oraș. Astfel, veniturile din taxe și impozite au scăzut în perioada 1962-2012 cu peste 40 la sută. Birocrația a făcut ca orice tip de măsură stimulantă pentru mediul privat să fie un calvar.

Politicienii și sindicatele de muncitori și bugetari

Având în vedere numărul mare de muncitori din cele trei fabrici de automobile, liderii sindicatelor aveau o foarte strânsă legătură cu

politicienii, care promiteau orice pentru a-și asigura aceste voturi. Odată ajunși la putere, obiectivele se schimbau.

Liberali, democrați, conservatori - cu toții au contribuit, conform majorității publicațiilor din America, la declinul Detroitului. Le-au dat pensii și beneficii din ce în ce mai mari bugetarilor și nu și-au văzut decât propriile interese și pe cele ale companiilor care i-au susținut cu bani în campania electorală, neacordând niciun pic de atenție omului de rând, care se chinuia cu sărăcia, cu lipsa locurilor de muncă și cu o criminalitate în creștere continuă.

Împrumuturi peste împrumuturi

Taxele nu au adus mai mulți bani la municipalitate. În măsura în care cheltuielile bugetare au crescut constant - pensii mai mari și asigurări de sănătate făcute fără cap în ceea ce privește viitorul - edilii Detroitului s-au văzut obligați să împrumute din ce în ce mai mulți bani pentru a-și putea susține cheltuielile. Partea cu plătitul înapoi urma să fie descifrată după.

Într-un articol din aprilie, intitulat "Detroit - metropola în ruine", scoatem în față industria drept țap ispășitor. În secțiunea de comentarii mi s-a atras atenția că și politica a avut o mare "contribuție" la distrugerea orașului. Rândurile următoare vor analiza succint multitudinea de cauze care au transformat o metropolă într-un oraș fantomă.

Corupția

Au fost și primari care au reușit cât de cât să mai reducă din datoria Detroitului. Dar majoritatea celor aflați la conducerea orașului nu s-au ocupat decât de interesele proprii. Cel mai cunoscut caz este al lui **Kwame Kilpatrick (foto)**, primar între 2002 și 2008, implicat în scandaluri sexuale și un împrumut care reprezintă o cincime din datoria de 20 de miliarde de dolari a Detroitului, fiind condamnat în 2013 la 28 de ani de pușcărie pentru corupție.

Material realizat din surse online de
Adrian Bot

adrian.bot@viata-libera.ro

SUDOKU

Înscrieți în căsuțele libere din cele nouă casete numere de la 1 la 9 fără a se repeta, astfel încât suma totală pentru fiecare casetă în parte să fie 45 și, de asemenea, suma pentru fiecare linie sau coloană să fie tot 45.

5	9			4				3
		6	2	9		8	4	
		8		6				5
6				2	9			1
	1	7						9
		2	1		8	3		5
7					3	4		8
	8	4	6		7	5		
3					2			6

EXERCIȚII DE ÎNCRUCIȘARE

Vă invităm să potriviți în grila de față toate cuvintele de mai jos, astfel încât să rezulte o încrucișare corectă:

- AA, AE, EM, IL, SI;
- ACE, ARC, DAI, ERĂ, IDA, NOR;
- CANĂ, EMIS, ETAJ, ÎNEC, ÎNOT, LUNĂ, NANE, SEAT, ȘLAM;
- LULEA, ATLAS, CĂȚEA, ERETE, ILENE, MATER, ȚOALE;
- ANEMIC, ARMATĂ, REDUCE, TAINIC;
- IMEDIAT;
- CĂȘTI AUDIO, NEMERITATĂ, PLAN DE CASĂ, PLIN DE SINE.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

SIMETRIE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ORIZONTAL: 1) Un coș în colțul gurii – Realizat printr-o mișcare circulară. 2) Prezentat cu o bună dispoziție – Un încăpățânat notoriu. 3) Joi cu o necunoscută! – A pune deoparte la modul cel mai apropiat. 4) Se pronunță în numele unor necunoscute – Drumurile care duc spre bancă. 5) Rău de inimă de care suferă toată lumea – Sărită la cap! 6) Primă de producție – Investiții... în restaurare! 7) Chemată în judecată din greșeală - Pastă de fructe. 8) Artizanul vaselor de lut – Stop la inimă! – În plin centru, la Sulina! 9) Are un ochi format – Operația de împărțire. 10) Indian... la apă – Figuri de prost-gust (masc.).

VERTICAL: 1) Pierdut în iarbă – Joc de ape. 2) Plecat în interes de serviciu – Un cărbune... bubă-neagră. 3) Locurile din față! – Unite în lumea arabă. 4) Record absolut de-a lungul tuturor timpurilor – Siguranța statului la curte. 5) Neluat în seamă – Pene! 6) Depozite pe calea apelor – Ghemuită, de la caz la caz. 7) Latră ca un câine (pl.) – Schimbată la pauză. 8) Toc la purtător – Strâng de pe margini! – Pecete! 9) Aflat în mare dificultate – Sistemul corpurilor de iluminat. 10) Un loc unde vinul se simte la el acasă – A avea o apariție de scurtă durată.

ARITMOGRIF

5	8	5	10	4	9	1
4	9	11	7	1	2	12
5	13	6	7	3	2	10
4	5	13	4	9	6	5
5	14	5	13	5	13	9
12	6	13	5	6	9	15
7	10	5	3	7	1	7
5	8	7	5	6	7	9
4	11	7	10	16	5	6
4	13	9	6	9	11	5
5	6	5	1	5	10	6
1	5	16	9	10	6	5
3	5	12	1	5	13	9

Înlocuind numerele cu litere corespunzătoare se vor afla pe spațiul marcat prin raster, citind din colțul dreapta sus, o noțiune din armată definind însușirea unor soldați de a lupta cu dârzenie, de a fi combativi, iar pe orizontală alți termeni din armată (noțiunile au fost selectate din Dicționarul enigmistului, ed. 1983).

Pagini realizate de Gheorghe Gurău

Rondelul unui oltean

Fu muică zile și mai bune
 În care prazul se vindea
 Și câinele era cățea
 Muiera astăzi se impune...

Loviți suntem de piață rea
 Ui... neică Jiul ne răpune
 Fu muică zile și mai bune
 În care prazul se vindea...

Azi „banul” bani vrea să adune
 E-un Sucă purtător de stea
 Ce zilele cu praz ar vrea
 Să ni le mănțe cum se spume...

Fu muică zile și mai bune!...

FUGA VOCALELOR

N.A. Completați vocalele lipsă pentru o încrucișare corectă

	M		B		M		R		R	T		H	
P		L		R		N		J				P	S
	T		T		R		M			R		T	
M		T		T		C				T		R	T
	C		V				S		B		T		
D		R		C		V		L		R		T	L
	L		T		T				R		C		N
S		L			L		N			R		B	T
	S		N		T		R		P		R		T

